

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 440/2020-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 22. septembra 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a zo sudcov Ladislava Duditša a Libora Duľu (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Ľubomírom Vanekom, Potočná 169/85, Skalica, vo veci namietaného porušenia základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Trnave č. k. 31 Cob 120/2017-516 z 30. januára 2019 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Obdo 53/2019 z 24. októbra 2019 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

S ť a ť n o s ť n á a r g u m e n t á c i a

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. februára 2020 doručená ústavná sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozsudkom Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 31 Cob 120/2017-516 z 30. januára 2019 (ďalej len „napadnutý rozsudok krajského súdu“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 1 Obdo 53/2019 z 24. októbra 2019 (ďalej len „napadnuté uznesenie najvyššieho súdu“).

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol účastníkom konania vedeného pred Okresným súdom Skalica (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 3 Cb 94/2008 v procesnej pozícii žalovaného o zaplatenie sumy 28 214,83 € s príslušenstvom z titulu vrátenia preddavku zo zmluvy o dielo, ktorú obchodná spoločnosť [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (ďalej len „pôvodný žalobca“), ako objednávateľ a sťažovateľ ako zhotoviteľ uzavreli 25. apríla 2006 a ktorou sa sťažovateľ zaviazal zhotoviť dielo – prekládku vodovodného potrubia v areáli objednávateľa – pôvodného žalobcu (ďalej len „zmluva o dielo“). V priebehu konania okresný súd dvakrát rozhodol o zmene strany sporu na strane žalobcu (z dôvodu opakovaného postúpenia žalovanej pohľadávky) a následne rozsudkom z 21. júna 2017 žalobu (posledného nástupcu) žalobcu v celom rozsahu zamietol, zároveň sťažovateľovi priznal nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

3. Žalobca podal proti rozsudku okresného súdu odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd napadnutým rozsudkom, ktorým rozsudok súdu prvej inštancie čiastočne zmenil, a to tak, že zaviazal sťažovateľa zaplatiť žalobcovi sumu 28 214,83 € s 13 % ročným úrokom z omeškania od 2. augusta 2007, v časti, ktorou bola žaloba vo zvyšku zamietnutá, rozsudok potvrdil a žalobcovi priznal plný nárok na náhradu trov celého konania.

4. Sťažovateľ proti napadnutému rozsudku krajského súdu v zákonom stanovenej lehote podal dovolanie. Najvyšší súd napadnutým uznesením dovolanie sťažovateľa odmietol podľa § 447 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“).

5. Sťažovateľ zastáva názor, že všeobecné súdy (krajský súd a najvyšší súd) rozhodli v rozpore s konštantnou judikatúrou, pričom pri svojej rozhodovacej činnosti porušili ustanovenia Civilného sporového poriadku a ich rozhodnutia sú *„svojvoľné, neodôvodnené, zmätočné a v neposlednom rade aj prekvapivé, čo je v rozpore s princípom predvídateľnosti práva, ktorý je neopomenuteľným komponentom princípu právnej istoty, ako jedného zo znakov právneho štátu, ktorým v súlade s čl. 1 ods. 1 Ústavy SR nepochybne Slovenská republika je.“*

6. Za nedostatočné považuje sťažovateľ odôvodnenie rozsudku krajského súdu, dôvodiac, že krajský súd *„poukazoval na nepriame dôkazy, z ktorých sa potom snažil vytvoriť skutkový stav, avšak úplne opomínal listinné dôkazy a výpovede svedkov, ktoré preukazovali tvrdenia žalobcu, prípadne tieto dôkazy zámerne dezinterpretoval a neprihliadal na ne.“*

Podľa názoru sťažovateľa napadnutým rozsudkom krajského súdu bolo porušené jeho právo na spravodlivý proces aj tým, že krajský súd vydal prekvapivé rozhodnutie, ktoré založil na iných právnych záveroch, na akých založil svoje rozhodnutie súd prvej inštancie, a tým *„v skutočnosti odňal sťažovateľovi právo namietat’ správnosť jeho právneho názoru na inštančne vyššom súde“*.

Právo na spravodlivý proces bolo v danom prípade napadnutým rozsudkom krajského súdu, vychádzajúc z argumentácie sťažovateľa obsiahnutej v ústavnej sťažnosti,

porušené aj nesprávnym právnym posúdením vzťahu medzi pôvodným žalobcom a sťažovateľom. V súvislosti s uvedeným sťažovateľ v ústavnej sťažnosti zdôrazňuje, že v danom prípade krajský súd dospel k záveru, že záväzok sťažovateľa plynúci zo zmluvy o dielo s pôvodným žalobcom bol zrušený dohodou v zmysle § 572 ods. 2 Občianskeho zákonníka. V takomto prípade by boli strany sporu povinné vrátiť si poskytnuté plnenia v zmysle § 457 Občianskeho zákonníka. Podľa názoru krajského súdu *„poskytnuté plnenie treba posudzovať v kontexte uzatvorenej zmluvy o dielo. Teda v dôsledku zániku záväzku podľa ust. § 457 Občianskeho zákonníka by mal sťažovateľ nárok na plnenie, ktoré poskytol v zmysle uzatvorenej zmluvy o dielo, pričom podľa názoru odvolacieho súdu takéto plnenie poskytnuté nebolo. Odvolací súd mal za to, že obstaranie materiálu a doprava na pozemok objednávateľa nepredstavuje plnenie zo zmluvy o dielo, keď predmetom zmluvy o dielo je záväzok zhotoviteľa vykonať určité dielo. S takýmto názorom nemožno súhlasiť.“*. Napriek tomu, že ako zhotoviteľ diela začal sťažovateľ s činnosťou, ktorá viedla k dokončeniu diela (zabezpečenie materiálu na dielo, preprava na pozemok objednávateľa a výkopové práce), krajský súd túto skutočnosť pri rozhodovaní nezohľadnil a napriek tomu, že konštatoval zrušenie záväzku dohodou, nerozhodol o vzájomnom nároku sťažovateľa na vrátenie poskytnutého plnenia v zmysle § 216 CSP, z ktorého podľa názoru sťažovateľa vyplýva, *„že ak žalobca v žalobnom návrhu neformuluje synalagmatickosť oboch zmluvných povinností, je súd napriek tomu povinný poňať túto synalagmatickosť do príslušného výroku svojho rozsudku a to aj bez osobitného návrhu niektorej zo strán konania.“*

Sťažovateľ zároveň tvrdí, že krajský súd napadnutým rozsudkom porušil aj jeho základné právo na vlastníctvo podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a právo na majetok podľa čl. 1 dodatkového protokolu, keďže suma, ktorú ho zaviazal v napadnutom rozsudku uhradiť žalobcovi, predstavuje majetok, ktorý *„musí zo svojho výlučného majetku nezákonne odovzdať tretej osobe.“*

7. Vo vzťahu k napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu sťažovateľ namieta, že je taktiež svojvoľné, neodôvodnené, zmätočné, prekvapivé, a zároveň najvyššiemu súdu vytýka, že sa *„nezaoberal argumentmi sťažovateľa uvedenými v dovolaní a neposudzoval,*

či odvolací súd použil správny právny predpis a či správne interpretoval, resp. či zo skutkových záverov vyvodil odvolací súd správne právne závery.“.

8. Na základe uvedených skutočností sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd nálezom rozhodol tak, že vysloví porušenie jeho označených práv napadnutým rozsudkom krajského súdu a napadnutým uznesením najvyššieho súdu, napadnutý rozsudok krajského súdu a napadnuté uznesenie najvyššieho súdu zruší, vec vráti krajskému súdu na ďalšie konanie a prizná mu náhradu trov konania.

9. Sťažovateľ zároveň navrhol, aby ústavný súd uložil krajskému súdu povinnosť, aby sa dočasne zdržal vykonávania právoplatného rozhodnutia, a zároveň žiadal, aby tretím osobám uložil, aby sa dočasne zdržali oprávnenia im priznaného právoplatným rozhodnutím, dôvodiac, že povinnosť, ku ktorej ho krajský súd v napadnutom rozsudku zaviazal, je *„pre sťažovateľa, ktorý je živnostník, likvidačná a odloženie výkonu napadnutého rozhodnutia bezpochyby nemôže spôsobiť takú ujmu žalobcovi v konaní, akú ujmu spôsobí sťažovateľovi, ak by bol povinný zaplatiť vyššie uvedenú sumu bez právneho dôvodu.“.*

II.

Právomoc ústavného súdu a relevantná právna úprava

10. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

11. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

12. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

13. Podľa § 42 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde návrhom na začatie konania je sťažnosť fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ústavy.

14. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

15. Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva. Dedenie sa zaručuje.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva.

Predchádzajúce ustanovenie nebráni právu štátov prijímať zákony, ktoré považujú za nevyhnutné, aby upravili užívanie majetku v súlade so všeobecným záujmom a zabezpečili platenie daní a iných poplatkov alebo pokút.

16. Ústavný súd si pri výklade práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na spravodlivé súdne konanie, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

17. Predmetom ústavnej sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa o porušení jeho základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu napadnutým rozsudkom krajského súdu a napadnutým uznesením najvyššieho súdu. Podstatná námietka sťažovateľa spočíva v tvrdenom zásahu krajského súdu do označených práv, ktorého sa mal dopustiť tým, že na jeho právnu argumentáciu uplatnenú v odvolaní nereagoval ústavne konformným spôsobom, keď rozsudok okresného súdu, ktorým zamietol žalobu pôvodného žalobcu, zmenil a zaviazal ho k zaplateniu sumy 28 214,83 € s príslušenstvom predstavujúcej výšku zaplateného preddavku na cenu diela žalobcom bez súčasného uloženia povinnosti žalobcovi vrátiť plnenie, ktoré mu bolo sťažovateľom poskytnuté, keďže ide o vzájomne podmienený (synalagmatický) záväzok. Sťažovateľ zároveň namieta aj arbitrárnosť napadnutého rozsudku krajského súdu, ktorého právne závery sú založené na nesprávnej

interpretácii skutkových okolností prípadu a relevantných noriem práva. Sťažovateľ najmä nesúhlasí s právnym posúdením zániku záväzku zmluvných strán. Vo vzťahu k napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu sťažovateľ namieta, že sa najvyšší súd nezaoberal jeho argumentmi uvedenými v dovolaní.

K namietanému porušeniu označených práv napadnutým rozsudkom krajského súdu

18. V prípadoch, ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany základných práv alebo slobôd môže (mohol) domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

19. Ústavný súd konštatuje, že proti rozsudku krajského súdu, ktorým čiastočne zmenil rozsudok súdu prvej inštancie, bolo prípustné dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok, ktorý sťažovateľ aj využil (a to bez toho, aby v ústavnej sťažnosti tvrdil, že niektorá z jeho dovolacích námietok nebola v dovolacom konaní uplatniteľná), a jeho námietkami obdobnými námietkam uplatneným v ústavnej sťažnosti sa zaoberal najvyšší súd ako súd dovolací. Z uvedeného dôvodu sa v sťažovateľovej veci uplatnil princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu vyplývajúci z čl. 127 ods. 1 ústavy, a preto ústavný súd ústavnú sťažnosť v časti smerujúcej proti rozsudku krajského súdu v súlade s § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde odmietol pre nedostatok svojej právomoci.

K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu

20. Sťažovateľ podal proti napadnutému rozsudku krajského súdu dovolanie, navrhujúc ho zmeniť a žalobu v celom rozsahu zamietnuť. Krajskému súdu vytýkal nesprávne právne posúdenie veci a nesprávne vyhodnotenie dôkazov.

21. Ústavný súd už judikoval, že jeho prvoradou úlohou je ochrana ústavnosti, a nie ochrana zákonnosti, čo je prejavom doktríny, že všeobecný súd pozná právo („*iura novit curia*“). Je v právomoci všeobecných súdov vykladať a aplikovať zákony. Pokiaľ tento výklad nie je arbitrárny a je náležite zdôvodnený, ústavný súd nemá príčinu doň zasahovať (I. ÚS 19/02, I. ÚS 50/04, IV. ÚS 238/05, II. ÚS 357/06). V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej, alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

22. Ústavný súd konštantne poukazuje na to, že otázka posúdenia, či sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí v zásade do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, nie do právomoci ústavného súdu. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov, ktorých sústavu završuje najvyšší súd (II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Otázka posúdenia prípustnosti dovolania je otázkou zákonnosti a jej riešenie samo osebe nemôže viesť k záveru o porušení označených práv sťažovateľa (II. ÚS 324/2010, II. ÚS 410/2016, II. ÚS 255/2018) – k takému záveru môže viesť len ústavne neudržateľný výklad zákona najvyšším súdom v otázke prípustnosti dovolania.

23. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Podľa § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom

znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 431 ods. 1 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

Podľa § 431 ods. 2 CSP dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Podľa § 432 ods. 1 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

Podľa § 432 ods. 2 CSP dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Podľa § 447 písm. f) CSP dovolací súd odmietne dovolanie, ak nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo aj dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435.

24. Dovolací súd je viazaný rozsahom dovolania okrem prípadov, ak od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý dovolaním nebol dotknutý, ide o nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 a dovolanie podal len niektorý zo subjektov, určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu [§ 439 písm. a), b) a c) CSP]. Dovolací súd je viazaný dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP) a skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP). Dovolací súd však nie je viazaný dovolacím návrhom, t. j. petitom dovolania (§ 441 CSP).

25. Najvyšší súd v relevantnej časti odôvodnenia svojho rozhodnutia poukázal na zákonné ustanovenia upravujúce podmienky prípustnosti dovolania (body 7 až 13 odôvodnenia napadnutého uznesenia) a následne, aplikujúc ich na právnu vec sťažovateľa, konštatoval, že „... dovolateľ sa v podstate zaoberal len vecnou správnosťou viacerých právnych záverov súdov v kontexte s právnym posúdením prejednávanej veci, pričom za nesprávny označil záver odvolacieho súdu o existencii dohody účastníkov o zrušení záväzku zo zmluvy o dielo a jeho zániku v zmysle § 572 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Za nesprávne právne posúdenie považoval dovolateľ aj záver odvolacieho súdu, že povinnosť spoločnosti [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] vydať žalovaným obstaraný materiál žalovanému, nie je vzájomná s povinnosťou žalovaného vrátiť preddavok na cenu diela, nakoľko dielo v okamihu zrušenia záväzku ani nezačal vykonávať. Posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, by prichádzala do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesné prípustné (viď R 54/2012 a tiež niektoré ďalšie rozhodnutia NS SR napr. sp. zn. 1Cdo/62/2010, sp. zn. 2Cdo/97/2010, sp. zn. 3Cdo/53/2011, sp. zn. 4Cdo/68/2011, sp. zn. 7Cdo/17/2013), čo v posudzovanom dovolacom prípade nie je splnené.

15. Dovolací súd preto záverom uzaviera, že nakoľko z dovolania nie je zrejmá väzba medzi tvrdeným nesprávnym právnym posúdením § 432 ods. 1 CSP a niektorou zo situácií, na ktoré sa vzťahuje ustanovenie § 421 ods. 1 CSP, dovolací súd dovolanie podľa § 447 písm. f/ odmietol.

16. Vzhľadom k tomu, že dovolací súd odmietol dovolanie žalovaného ako neprípustné, je neopodstatnený tiež návrh žalovaného na odklad vykonateľnosti napadnutého rozsudku podľa § 444 ods. 1 CSP a dovolací súd nie je povinný o ňom rozhodnúť.“

26. Podľa názoru ústavného súdu záver prijatý v napadnutom uznesení najvyššieho súdu o neprípustnosti dovolania je zdôvodnený ústavne udržateľným spôsobom. Najvyšší súd zrozumiteľne vysvetlil rozdiel medzi prípustnosťou dovolania a opodstatnenosťou (dôvodnosťou) dovolania, teda ústavne akceptovateľným spôsobom ozrejmil, že dovolací súd v prvom rade skúma, či je podané dovolanie prípustné, a až následne po tom, čo dospeje

k záveru o prípustnosti dovolania, preskúmava dôvodnosť dovolania, teda vecne prejedná námietky, ktorými dovolateľ podané dovolanie odôvodnil. V danom prípade dospel najvyšší súd k záveru, že sťažovateľ ako dovolateľ vo svojom dovolaní nerozlišoval medzi prípustnosťou dovolania a jeho dôvodnosťou, v súvislosti s čím v podanom dovolaní absentuje argumentácia vo vzťahu k prípustnosti dovolania (v danom prípade argumentácia v zmysle § 421 ods. 1 CSP), a tak postupujúc v súlade s procesnoprávnymi predpismi upravujúcimi postupy v civilnom konaní, t. j. s Civilným sporovým poriadkom, odmietol dovolanie smerujúce proti napadnutému rozsudku krajského súdu podľa § 447 písm. f) CSP bez toho, aby sa vecne zaoberal dôvodmi dovolania nastolenými sťažovateľom v podanom dovolaní.

26.1 Vo všeobecnom vyjadrení teda možno uzavrieť, že § 432 ods. 1 CSP vychádza vo svojom znení z priamej nadväznosti na § 421 CSP, preto pri výklade prvého z označených ustanovení je potrebné zohľadniť aj druhé z nich. Nie je teda ústavne neudržateľné, ak dovolací súd požaduje od dovolateľa, aby pri postupe podľa § 432 CSP špecifikoval dôvod prípustnosti dovolania podaného pre právne posúdenie veci (právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu) aj podľa jednotlivých alternatív uvedených v § 421 ods. 1 písm. a) až c) CSP a v nadväznosti na to ho doložil konkrétnou (ustálenou) rozhodovacou praxou dovolacieho súdu poukazom na jej absenciu alebo konkretizáciou rozdielností v rozhodovaní dovolacieho súdu (IV. ÚS 314/2020).

27. Skutočnosť, že sa sťažovateľ s názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nie je postačujúca sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu rešpektuje názor, podľa ktorého obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania. Podstatou je, aby postup všeobecného súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a nearbitrárne. V takom prípade nemá ústavný súd dôvod zasahovať do postupu a rozhodnutí súdov, a tak vyslovovať porušenie základných práv (obdobne napr. I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05).

28. Z citovaného § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď napadnutým postupom alebo napadnutým rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

29. Na základe uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že ústavná sťažnosť je v tejto časti zjavne neopodstatnená, a ako takú ju v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

K namietanému porušeniu základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu napadnutým uznesením najvyššieho súdu

30. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ porušenie základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu uznesením najvyššieho súdu odvíja od negatívneho konečného rozhodnutia všeobecných súdov konajúcich v jeho právnej veci.

31. V súvislosti s namietaným porušením základného práva podľa čl. 20 ods. 1 a práva zaručeného v čl. 1 dodatkového protokolu ústavný súd uvádza, že o prípadnom porušení základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva garantovaného v čl. 1 dodatkového protokolu by bolo možné uvažovať zásadne len vtedy, ak by zo strany všeobecného súdu primárne došlo k porušeniu niektorého zo základných práv,

resp. ústavnoprocených princípov vyjadrených v čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. v spojení s ich porušením. Táto súvzťažnosť vyplýva z previazanosti posúdenia ústavnej udržateľnosti napadnutého rozhodnutia všeobecného súdu s predmetom jeho rozhodovania, ktorým bolo majetkové právo.

32. Pretože ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi napadnutým uznesením najvyššieho súdu a porušením základného práva sťažovateľa upraveného v čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, neprichádzala do úvahy ani príčinná súvislosť s namietaným porušením základného práva sťažovateľa zaručeného v čl. 20 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu a vzhľadom na to ústavný súd aj túto časť ústavnej sťažnosti odmietol pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

33. Pretože ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. septembra 2020

Miroslav Duriš
predseda senátu